

негови чифчии, а селската земя неговъ чифликъ. Въ началото на миналия въкъ слѣдъ смъртъта на Хаджи Мустафа дахийитѣ се установили въ Бѣлградския окрѣгъ и съ дружинитѣ си присвоили селата за свои чифлици, въ които назначавали субаши, при всичко че турска официална власть не ги признавала за чифликъ-сайбии. Въ Бѣлгария прѣди освобождението имало чифлици, а въ Македония повече отъ бѣлгарскитѣ села сѫ турски чифлици, а много малко христиански⁹⁷. Бѣлгарскитѣ чифлици безспорно възникнали, както и срѣбскитѣ и босненскитѣ. Турцитѣ силомъ завладѣли бѣлгарскитѣ села за чифлици или пѣкъ самитѣ бѣлгари се принуждавали да продадатъ селото си и да станатъ чифчии на нѣкой силенъ и влиятеленъ турски бей или паша, за да се запазятъ отъ неговитѣ и на другите турци ежедневни своеволия. Но най-много чифлицитѣ произлѣзли отъ спахилъци, каквито имало доста много въ балканскитѣ турски области. Слѣдъ унищожението на спахилъците съ „Гюлханския хатишерифъ“ (1893) още нареченъ и „танзиматъ“⁹⁸, мнозина отъ спахийитѣ задържали спахилъците си като собствени имоти. Много села, които имали събудени жители и протестирали, успѣли окончателно да изпѣждатъ отъ селата старитѣ си господари, а пѣкъ ония, които не протестирали, останали чифлици.

§ 26.

Правно и социално положение на населениците.

Въ социално и правно отношение населениците съставляли най-долната класа отъ съсловието на себритѣ. Тѣ не притежавали своя собствена земя, но живѣли и

⁹⁷ В. Вечерна поща. г. V, бр. 905, 906.

⁹⁸ Арнаудовъ Хр. С. Пълно събрание на държавнитѣ закони, I, 1—10.